

مجله‌ی رشد آموزش ریاضی در خدمت

تلاش نموده است تا علاوه بر ارایه‌ی راهکارهای متکی بر یافته‌های پژوهشی و تجربیات ارزشمند معلمان ریاضی برای اجرای بهتر برنامه‌ی درسی موجود، افق‌هایی را ترسیم نماید تا امکان دوباره‌نگری‌های ضروری و جرح و تعدیل‌های به جا و به موقع و حتی تغییرات احتمالی ضروری را نیز فراهم کند. به همین دلیل، برای تنظیم محتوای هر شماره‌ی مجله، چند نکته مورد توجه قرار می‌گیرند که رعایت آن‌ها به نوعی، تعیین کننده‌ی حدود و ثغور محتوای مجله است. مهم‌ترین این نکات، به قرار زیرند که برای هریک، از محتوای چهار شماره‌ی مجله در سال ۱۳۸۶ مثال آورده می‌شود و در واقع این مثال‌ها، به نوعی تحلیل محتوای این چهار شماره محسوب می‌شوند:

۱. **تعمیق مبانی نظری:** توجه به مبانی نظری هر حوزه، یک ضرورت است. به طور مثال، طرح سؤالاتی مربوط به چیستی ریاضی (آیا داشت ریاضی ذاتی است)، چگونگی ساخت و ساز مفاهیم ریاضی (چرخه‌ی بنیادین ساخت مفهوم)، آموزش معلمان (ویژگی‌های آموزش معلمان ریاضی) و مبانی برنامه ریزی درسی (اصول و استانداردهای NCTM) از جمله مباحثی هستند که در حوزه‌ی نظری آموزش ریاضی، می‌توانند مورد توجه قرار گیرند.

۲. **رفع نیازهای موضوعی معلمان ریاضی:** معلمان برای تدریس روزانه‌ی خود، نیازمند حمایت می‌باشند تا با آرامش بیش‌تر، هدایت‌گر جریان یاددهی- یادگیری در کلاس درس باشند. طبیعی است که موضوعات ریاضی مطرح شده در مجله با محتوای برنامه درسی ریاضی موجود سازگار است که به طور مثال، می‌توان به مقاله‌های «قواعد بخش پذیری»، «اثبات بدون کلام»، «پیوسنگی و مشتق پذیری توابع بدرفتار» اشاره کرد.

۳. **رفع نیازهای روشی معلمان ریاضی:** معلمان، مجریان

مجله‌ی رشد آموزش ریاضی، نشریه‌ای است که اهداف اصلی آن، ارتقای آموزش ریاضی مدرسه‌ای از طریق بسترسازی برای توسعه‌ی حرفه‌ای معلمان ریاضی، زمینه‌سازی برای اجرای بهتر برنامه‌ی درسی ریاضی موجود و ترسیم چشم‌انداز برای تغییرات مطلوب در برنامه‌ی درسی ریاضی است.

مباحث برنامه‌ی درسی بر روی طیف گسترده‌ای قرار دارد. از یک سو این مباحث، برنامه‌ی درسی را عمده‌اً موضوع و محتوای درسی می‌بیند و عناصر برنامه را محدود به هدف و محتوا و روش و ارزشیابی می‌داند. هرچه روی این طیف گسترده حرکت می‌کنیم، عناصر تشکیل دهنده‌ی برنامه‌ی درسی بیش‌تر می‌شوند. به طور نمونه، از نظر کلاین برنامه‌ی درسی از نه عنصر هدف‌ها، محتوا، فعالیت‌های یادگیری، روش‌های تدریس، مواد و منابع یادگیری، ارزشیابی، زمان، فضا و گروه‌بندی تشکیل می‌یابد. این حرکت تا جایی ادامه دارد که آموزش معلمان، آموزش‌های فوق برنامه، عوامل انجیزشی، عوامل فرهنگی و اجتماعی، آموزش والدین و هرچه و هرچه که به نوعی بر جریان یاددهی- یادگیری و کسب تجارب یادگیری توسط یادگیرنده تأثیر می‌گذارد نیز، از اجزای تشکیل دهنده‌ی برنامه‌ی درسی به حساب می‌آیند.

مجله‌ی رشد آموزش ریاضی، با درنظر گرفتن طیف وسیع تعبیرها و تفسیرهای مختلف برنامه‌ی درسی، تلاش نموده تا با پرهیز از افتادن در دام افراط و تفریط، تعبیر منعطفی از برنامه‌ی درسی را به عنوان یک چارچوب عملی، راهنمای کار خود قرار دهد. چارچوبی که با برداشت‌های شهودی جامعه‌ی آموزشی سازگار باشد و نگاه متعادل تر و واقع بینانه تری نسبت به برنامه‌ی درسی داشته باشد. در این راستا، هیأت تحریریه‌ی مجله

برنامه‌ی درسی ریاضی مدرسه‌ای

می‌دهند که کنفرانس‌ها و گردهمایی‌های برگزار شده چه کمیت و کیفیتی داشته‌اند و مخاطب خواننده از طریق آن‌ها، ممکن است که کنگاوار و یا علاقه‌مند شود تا گزارش مربوط به مقالات آن کنفرانس‌ها را مطالعه کند و تغییر شود که در سال‌های آتی، خود نیز، یکی از شرکت‌کنندگان فعال آن کنفرانس‌ها شود.

هم‌چنین، شنیدن «خبر»‌های مربوط به حوزه به چند طریق، می‌توانند مفید واقع شوند؛ یکی این که باعث بالا رفتن سطح انتظارات علمی-آموزشی معلمان از خود می‌شوند، دوم، احساس تعلق به یک جامعه‌ی حرفه‌ای را در معلمان تقویت می‌کنند، سوم سطح آگاهی معلمان را نسبت به گوناگونی و ویژگی‌های جامعه‌ی آموزشی، ارتقا می‌بخشد. علاوه بر خبر، «معرفی کتاب» نیز می‌تواند معلمان را با تازه‌های نشر مرتبط با حوزه‌ی تدریسی خود آشنا کند. بالاخره، «نامه‌های رسیده»، یک پل ارتباطی بین خوانندگان مجله با هیأت تحریریه است که نشان‌دهنده‌ی گسترش کمی و کیفی خوانندگان نیز هست. این بخش نشان می‌دهد که مجله، مخاطبان خود را در دورترین نقاط این سرزمین پهناور یافته و توانسته با آن‌ها رابطه‌ی علمی برقرار کند.

همان‌طور که اشاره شد، این‌ها تنها نمونه‌ای از ترکیب محتوا در چهار شماره‌ی مجله بود. بدیهی است که بررسی دقیق تر و تحلیل عمیق‌تر محتوای مجلات نیازمند یک پژوهش جدی است که آثار و برکات ارزشمندی برای جامعه‌ی آموزشی خواهد داشت. در هر صورت، توجه به آن‌چه که هست و بسترسازی برای حرکت به سمت افق‌های روش‌تر، از جمله اصول موضوع مجله‌ی رشد آموزش ریاضی هستند و امید است که با همکاری بیش تر خوانندگان عزیز، بتوان گام‌های بلندتری در راستای اعتلای آموزش ریاضی در ایران برداشت.

اصلی برنامه / کتاب درسی هستند و با توجه به تنوع مخاطبی که دارند، نیازمند آشنایی با روش‌های تدریس مختلف می‌باشند؛ بهخصوص، روش‌هایی که حاصل تحقیقات انجام شده در رابطه با چگونگی تدریس مباحث و موضوع‌های ریاضی موجود در برنامه‌ی درسی است. برای مثال، مقاله‌های «کارگاه‌های ریاضی در دبستان»، «قضیه‌ی فیثاغورس»، «یک تجربه‌ی موفق در تدریس مفهوم حد»، «رابطه‌ی محیط دایره در پنجم ابتدایی»، و «تفکر نقادانه، استدلال و...» از این مقوله‌اند.

۴. ایجاد نگاه محققانه در معلمان: از طریق آشنا کردن آن‌ها با تحقیقات انجام شده در حوزه‌ی آموزش ریاضی و شناخت مباحث تحقیق‌پذیر در آن. برای این منظور، مقاله‌هایی مانند «آموزش حسابان...»، «ریاضیات اصل موضوعی...»، «تحقیقین تازه‌کار...» و «موضوعات مطالعاتی...» در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته‌اند.

۵. تبادل تجربه‌های معلمان و اشاعه‌ی تفکر معلم پژوهند: ستون «روایت معلمان» به این قصد طراحی شده تا امکان تبادل تجارب ارزشمند معلمان ریاضی را فراهم آورد. این تجارب، از واقعیت کلاس درس کسب شده‌اند و با سهیم کردن سایر معلمان، این تجارب، قابلیت نقد پیدا کرده و شناسن تبدیل شدن به یک تحقیق را پیدا می‌کنند.

۶. ایجاد بسترهای مناسب برای طرح نظرات معلمان: هدف از ایجاد ستون «دیدگاه»، شنیدن نظرات معلمان و فراهم آوردن فرصت مناسب برای بازتاب بر آن‌ها و نقد آن نظرات توسط خوانندگان آن‌هاست.

۷. اطلاع‌رسانی: این بخش، شامل «گزارش»، «خبر»، «معرفی کتاب» و اعلام «نامه‌های رسیده» است که هریک، هدف خاصی را دنبال می‌کنند. مثلاً، «گزارش»‌ها نشان